U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyně: **S. P.**, zastoupena Mgr. Ing. Vlastimilem Mlčochem, advokátem se sídlem Praha 2, Sekaninova 36, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad štolou 3, Praha 7, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 4. 2017, č. j. OAM-24/LE-BE05-BE04-2017, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 21. 11. 2017, č. j. 46 Az 9/2017 - 53,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Dosavadní řízení

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 10. 4. 2017, č. j. OAM-24/LE-BE05-BE04-2017 neudělil žalobkyni mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o azylu*“).

[2] Žalobu proti tomuto rozhodnutí zamítl Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 21. 11. 2017, č. j. 46 Az 9/2017 – 53, neboť shledal, že stěžovatelkou tvrzené důvody nesvědčí pro udělení ani jednoho z typů mezinárodní ochrany.

II. Kasační stížnost

[3] Žalobkyně (dále též „*stěžovatelka*“) proti rozsudku podala kasační stížnost. V ní uplatnila kasační důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb. soudní řád správní.

[4] Nejprve namítla, že v řízení před krajským soudem nemohla řádně doložit žádné důkazy na prokázání svých tvrzení, když byla umístěna v Zařízení pro zajištění cizinců, což je de facto vězení pro cizince. Dále nesouhlasí s krajským soudem v tom, že v případě

domácího násilí se může žena žijící v Ukrajině obrátit na místní orgány policie. Podle stěžovatelky se jedná o *„pustou utopii“*, takové kroky nemají žádnou trestně právní odezvu a vždy se obrátí proti ženě. Stěžovatelka obecně tvrdí, že *„jak konstatovaly některé nezávislé instituce, je domácí násilí v Rusku a na Ukrajině masovou záležitostí a dlouhodobým traumatem ruské i ukrajinské společnosti.“*

[5] Stěžovatelka rovněž namítla, že odbor azylové a migrační politiky používal při řízení o poskytnutí mezinárodní ochrany podklady z řízení o vyhoštění, kdy stěžovatelka byla v režimu zadržení a Odbor azylové a migrační politiky jí vyčítal rozdíly ve výpovědi před policejním orgánem a při pohovoru v rámci řízení o poskytnutí mezinárodní ochrany. Je toho názoru, že je uprchlíkem *sur place* a podle toho by s ní mělo být zacházeno. Poukázala také na to, že na Ukrajině v současné době dochází k zostřování jednak na hranici přímých bojů, když obě strany konfliktu byly vyzbrojeny vysoce efektivními zbraňovými systémy jak ze strany Ruské federace, tak i ze strany USA. Ve vnitrozemí Ukrajiny dochází k postupné erozi centrální moci, k moci se dostávají paramilitární jednotky (Pravý sektor), ozbrojené složky politických stran, paramilitární jednotky oligarchů a v neposlední řadě kriminální struktury.

[6] Následně stěžovatelka namítla, že u ní mělo být uplatněno pravidlo *non - refoulement*, protože žije a pracuje v České republice již více než 15 let. V České republice žijí oba její bratři a budou zde žít i obě její dcery. Závěrem stěžovatelka uvedla, že přístup odboru azylové a migrační politiky byl formalistický a dokazování bylo zaměřeno jen na to, aby všechny důkazy svědčily pro neudělení mezinárodní ochrany, o čemž svědčí 1-2 % úspěšnosti žadatelů, na rozdíl cca 45 % průměrné úspěšnosti žadatelů v zemích Evropské unie.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Dříve, než mohl Nejvyšší správní soud posoudit námitky uplatněné v kasační stížnosti, musel posoudit otázku její přijatelnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. totiž platí, že „[j]*estliže kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.*“

[8] Nejvyšší správní soud ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39 vyložil, že *„[p]řesahem vlastních zájmů stěžovatele (který ve věcech azylu jedině vede k meritornímu projednání kasační stížnosti), je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.“* Nejvyšší správní soud v témže usnesení přitom demonstrativně vymezil přibližně 5 typových okruhů právních otázek, u kterých se může jednat o přijatelnou kasační stížnost. V zájmu stěžovatelky v řízení o kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je pak nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodu uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií

přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

[9] Stěžovatelka v kasační stížnosti výslovně netvrdila a neoznačila konkrétní důvod, jímž by měla kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany svým významem podstatně přesáhnout její vlastní zájmy. V uplatněných důvodech kasační stížnosti nicméně lze shledat námitky, které svou podstatou směřují proti domnělému pochybení krajského soudu při výkladu hmotného či procesního práva. Žádné takové pochybení však Nejvyšší správní soud však ve stěžovatelčině věci neshledal. Je přitom názoru, že se krajský soud všechny žalobní námitky posoudil správně a v souladu s ustálenou judikaturou, od níž v projednávané věci neshledal důvod se jakkoli odchýlit.

[10] Krajský soud i žalovaný hodnotili stěžovatelčinu situaci na základě skutečností, které uvedla ona sama, ať už v rámci výpovědi dílem v řízení o správním vyhoštění anebo v řízení o mezinárodní ochraně. Situaci v zemi původu krajský soud i žalovaný posoudili na základě celé řady zpráv pocházejících z rozdílných zdrojů a institucí (informace Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 3. 6. 2016 a ze dne 25. 7. 2016, informace OAMP Ukrajina-domácí násilí z 13. 2. 2017, informace Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky ze září 2015 - posouzení mezinárodní ochrany v souvislosti s vývojem na Ukrajině-aktualizace č. 3, zpráva Vysokého komisaře OSN pro lidská práva o stavu lidských práv na Ukrajině za období od 16. 11. 2015 do 15. 2. 2016 ze dne 3. 3. 2016, výroční zpráva Human Rights Watch 2017-Ukrajina ze dne 12. 1. 2017, zpráva Freedom House, Ukrajina ze dne 27. 1. 2016, výroční zpráva Amnesty International 2017 - Ukrajina ze dne 22. 2. 2017, zpráva MZ USA o dodržování lidských práv na Ukrajině ze rok 2015 z 13. 4. 2016 a informace MV Velké Británie, Ukrajina: Krym, Doněck a Luhansk z ledna 2016). Se závěry, které krajskému soudu a žalovanému z těchto podkladů vyplynuly, stěžovatelka v kasační stížnosti poté nesouhlasí jen obecně, aniž by současně tyto podklady nějak konkrétně a věrohodně zpochybnila.

[11] Samotné hodnocení těchto skutečností ze strany krajského soudu ať už pro posouzení důvodu pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu nebo pro doplňkovou ochranu podle ustanovení § 14 odst. 2 písm. b) zákona o azylu shledal Nejvyšší správní soud za souladné s ustálenou judikaturou. Sám již v řadě svých rozhodnutí vyložil, že skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu, pokud problémy se soukromými osobami neměly svůj původ ve skutečnostech pro azylové řízení významných, tedy v pronásledování z důvodu rasy, národnosti, náboženství, příslušnosti k určité sociální skupině či pro zastávané politické názory. Nejvyšší správní soud dále v rozhodnutí ze dne 10. 9. 2008, č. j. 9 Azs 49/2008 - 55, vyslovil, že *"domácí násilí je bezesporu celospolečenským jevem, který nelze podceňovat a který vyvěrá z podhoubí sociální diskriminace a který je zpravidla determinovaný příslušností k určitému pohlaví. Jako takový přitom může být za určitých okolností také azylově relevantním důvodem a právě tyto okolnosti, které záleží především na zemi původu, jejích právních, sociálních či kulturních normách a hodnotách, je třeba analyzovat a zvažovat, zda je příslušný stát schopen či ochoten zajistit oběti domácího násilí potřebnou ochranu nebo zda je na místě poskytnutí mezinárodní ochrany, a to na základě příslušnosti k určité sociální skupině."*

[12] Krajský soud právě tato východiska zvážil a velmi podrobně v bodu 29 svého rozsudku (vycházeje ze zprávy ministerstva vnitra, která se výslovně zabývala otázkou domácího násilí na Ukrajině) posoudil právě to, že na Ukrajině je zaváděn účinný systém ochrany před domácím násilím, který může stěžovatelka po návratu v případě potřeby nepochybně využít. Krajský soud mj. upozornil na statistické ukazatele prokazující, že státní orgány ohlášené domácí násilí na Ukrajině stíhají. Jestliže stěžovatelka v kasační stížnosti obecně namítla, že by ochrany ukrajinských bezpečnostních orgánů před násilím ze strany bývalého manžela využít pro jejich neefektivnost ani nemohla, nejedná se o námitku, která by byla relevantní pro zpochybnění tohoto závěru krajského soudu.

[13] K bezpečnostní situaci v zemi původu poté krajský soud uvedl, že stěžovatelka byla před odchodem hlášena v Zakarpatské oblasti, v obci X a že o nepříznivé bezpečnostní situaci v této oblasti v řízení před žalovaným ani nic netvrdila. Krajský soud proto z hlediska azylově relevantních důvodů nemohl tuto skutečnost ani hodnotit. Ostatně stěžovatelka ani v kasační stížnosti, kromě toho, že jen obecně namítla, že situace na Ukrajině se zhoršila, nijak konkrétně ani netvrdila, jaký by toto zhoršení mohlo mít vliv na její situaci v zemi původu. Ani v takovém tvrzení neshledal tedy Nejvyšší správní soud důvod hodný některého z typů mezinárodní ochrany, jenž by měl hodnocen žalovaným a následně být podroben přezkumu správních soudů.

[14] Krajský soud taktéž podle názoru Nejvyššího správního soudu vyložil důvody, pro které neudělením mezinárodní ochrany nebude zasaženo do rodinných a soukromých vazeb stěžovatelky. Nejvyšší správní soud k tomu dodává, že stěžovatelka v kasační stížnosti ani netvrdí žádné vážné důvody, pro které by její rodinný a soukromý život návratem na Ukrajinu měl utrpět natolik vážnou újmu, aby jí bylo lze udělit doplňkovou ochranu podle ustanovení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Nejvyšší správní soud tak poukazuje na to, že případný zásah do stěžovatelčina soukromého a rodinného života v situaci, kdy jí policie jiným rozhodnutím uložila správní vyhoštění, je třeba posoudit v rámci důvodů znemožňujících vycestování cizince zejména podle ustanovení § 179 odst. 2 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky.

[15] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 104a odst. 1 s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl.

IV. Náklady řízení

[16] Kasační stížnost byla odmítnuta, Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 27. září 2018

pokračování

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu